

การพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินตนเองรายการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 3

ชาติ พิทยาธารัง* วิทยา เหล่มตระกูล**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำปางเขต 3 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูสายผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนร่องเคาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ประกอบด้วยครูผู้สอนที่ประเมินตนเอง 70 คน เครื่องมือที่ใช้คือชุดเครื่องมือประเมินตนเอง ด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปางเขต 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับ ประถมศึกษา ตามแนวคิดการประเมินตนเองของ Peter Airasian และ Arlen Gulickson โดยใช้กลยุทธ์การประเมินตนเอง 6 ประการ และการประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอน เพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพ มีองค์ประกอบด้านการสอน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน

2. คุณภาพเครื่องมือตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญได้ ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือมีค่ามากกว่า 0.90 ทุกฉบับ ค่าความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่ามากกว่า 0.80 ทุกฉบับ

3. ครูสายผู้สอนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีความพึงพอใจชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ: การประเมินตนเอง, การสอน

* นักศึกษาลัทธิศรัทธาธรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2555

** อาจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ที่ปรึกษา

The Development of A Series of Self – Assessment Tools of the Primary School Teachers Lampang Primary Education Service Area Office 3

Chalee Pithayathamrong *Wiyada Lemtrakul**

Abstract

The Purpose of this study was to develop a series of Self – Assessment tools of the primary school teachers in Lampang Primary Education Service Area Office 3. The target group of this research was 70 Rong Kor school teachers in Lampang Primary Education Service Area Office 3. The Statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and the Cronbach's alpha coefficient. The results were as follows.

1. A self-assessment tool for the teaching of the primary school teachers based on the concept of Peter Airasian Arlen and Gulickson's self-assessment by using the six self-assessment strategies and teachers evaluation in order to creatents in teaching that were the design of learning management, learning management, and the development results of the students.

2. The quality of monitoring tools based on the content walidity by the experts, the consistency of index value greater than 0.90 for all the tools, and the reliability by cronbach coefficient alpha of greater than 0.80 for

3. The results of using the self-assessment tool for the teaching of primary school teachers in Lampang Primary Education Service Area Office 3 Found the the target group was satisfied with the self-assessment too 1 for the teaching of primary school teachers in the highest level of satisfaction $\bar{X} = 4.69$

Keywords: Self-assessment, Teaching

* Student in Master of Education degree in Educational Research and Evaluation program, Lampang Rajabhat University, 2012

** Lecturer in Faculty of Education in Lampang Rajabhat University, Advisor

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไข ปัญหา ต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอด ช่วงชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุขรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (ศิริเดช สุชีวะ. 2545) การ พัฒนาการศึกษากิจการการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่จะ เป็นพลังขับเคลื่อนการปฏิรูปทางการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายการศึกษาของชาติ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอน ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543)

ดังนั้นครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รอบรู้และเรียนรู้ที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ มีคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของตนเอง ครูจึงต้องมีการประเมินตนเองในด้าน การจัดการเรียนการสอน การประเมินตนเองของครูจึงเรื่องสำคัญเป็นพิเศษ เพราะในปัจจุบันมุ่งให้ครูมี ความรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของนักเรียนและการพัฒนาทางวิชาชีพของครู การประเมินตนเองของ ครูเป็นกระบวนการที่ครูตัดสินใจส่วนตัวเองในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ และสิ่งอื่น ใดที่มีผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงตนเอง การประเมิน ตนเองของครูเป็นกิจกรรมการประเมินความก้าวหน้า (formative) ไม่ใช่การประเมินแบบสรุปรวม (summative) (McColskey & Egelson. 1933) การประเมินสรุปรวมมักดำเนินการ โดยบุคคลภายนอก มี เป้าหมายเพื่อตัดสินคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนของครูโดยรวม ซึ่งนำไปใช้ในการประเมิน ครูและสถานศึกษาหรือใช้ในการบริหารจัดการในขณะที่มีการประเมินความก้าวหน้า (formative) มี เป้าหมายที่จะได้มาซึ่งสารสนเทศ ให้ครูได้มองเห็นจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเองที่จะช่วยให้ครูได้ ปรับปรุงตนเองอย่างถูกต้องทิศทาง การประเมินตนเองด้านการสอนของครู เป็นกระบวนการประเมิน คุณค่าของครูในด้านการสอนการจัดการกิจกรรมการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ และเน้นที่ตัวของ นักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู การ ที่จะให้บุคคลอื่นมาประเมินตนเองผลที่ได้อาจไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ถูกประเมินทำให้ไม่นำผลการ ประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้นการที่ให้ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน ตนเองจำทำให้ครูยอมรับผลการประเมินมองเห็นจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง และสามารถนำผลการ

ประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการประเมินตนเองด้านการสอนของครูมีความจำเป็นและมีความสำคัญมากต่อครูในด้านการนำข้อมูลจากการประเมินตนเองด้านการสอนไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 ยังไม่มีเครื่องมือการประเมินตนเองด้านการสอนโดยตรง การประเมินด้านการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ผู้ที่จะประเมินคือผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ผลที่ได้อาจไม่เป็นที่ยอมรับของครูผู้ถูกประเมินทำให้น่าผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน และครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพที่จะนำมาประเมินตนเองด้านการสอน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 และนำชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาไปใช้กับครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อครูผู้สอนระดับประถมศึกษาจะได้นำข้อมูลที่ได้นำไปพัฒนาและปรับปรุงตนเองด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

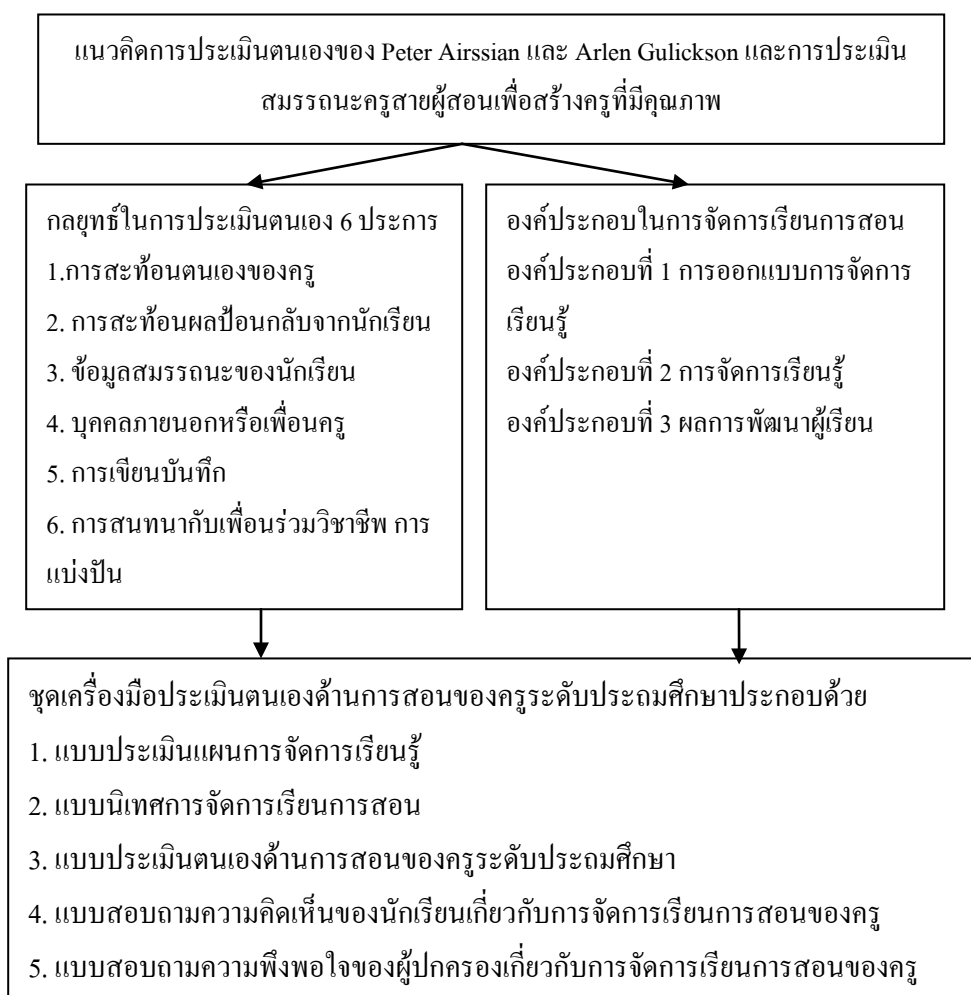
เพื่อพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการเรียนการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาพัฒนาขึ้นตามแนวคิดการประเมินตนเองของ Peter Airasian และ Arlen Gulickson และการประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอน เพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพ โดยใช้กลยุทธ์ในการประเมินตนเอง 6 ประการ ตารางแนวคิดการประเมินตนเองของ Peter W. Airasian และ Arlen R. Gulickson ประกอบด้วย 1) เครื่องมือการสะท้อนตนเองของครู 2) เครื่องมือสะท้อนผลป้อนกลับจากนักเรียน 3) ข้อมูลสมรรถนะของนักเรียน 4) การสังเกตจากบุคคลภายนอกหรือเพื่อนครู 5) การเขียนบันทึก 6) การสนทนากับเพื่อนร่วมวิชาชีพ การแบ่งปันประสบการณ์และการแก้ปัญหาร่วมกัน และองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน 3 องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอนเพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ และองค์ประกอบที่ 3 ผลการจัดการเรียนรู้ และได้สร้างชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา

ประกอบด้วย 1) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบนิเทศการจัดการเรียนการสอน 3) แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู

สำหรับแนวคิดในการศึกษาสำหรับการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สามารถนำเสนอได้ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยข้าราชการครูสายผู้สอนระดับประถมศึกษากลุ่มเครือข่ายโรงเรียนร่อนแคะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 70 คน โดยใช้เป็นกลุ่มทดลองเพื่อหาค่าความเที่ยงจำนวน 30 คน และกลุ่มทดลองใช้ชุดเครื่องมือเพื่อสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการนำชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประกอบด้วย 1) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินโดยผู้บริหารสถานศึกษา 2) แบบนิเทศการจัดการเรียนการสอนประเมินโดยเพื่อนครู 3) แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครู ประเมินโดยครูผู้ประเมินตนเอง 4) แบบทดสอบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู ประเมินโดยนักเรียน 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู ประเมินโดยผู้ปกครอง และคู่มือการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการเรียนการสอนของครูระดับประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการประเมินตนเองด้านการสอนของครูของ Peter Airasiiacafe และ Arlen Gulickson (ศิริเดช สุชีวะ. 2545) และการประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอนเพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553) วิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการตามแนวคิดทฤษฎีการประเมินตนเองด้านการสอนของครูของ Peter Airasiiacafe และ Arlen Gulickson (ศิริเดช สุชีวะ. 2545) และประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอนเพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553) ตามกลยุทธ์ในการประเมินตนเอง 6 ประการ และองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน 3 องค์ประกอบ ได้ ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านสมรรถนะของครูสายผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 5 ฉบับ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) มากกว่า 0.90 ทุกฉบับ และ

ค่าความเที่ยงโดยนำชุดเครื่องมือสำรวจตนเอง ด้านการสอนไปใช้กับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงมากกว่า 0.80 ทุกฉบับ และจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนได้นำไปประเมินตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้กำหนดกลุ่มเป้าหมายคือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนร่องเคาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 40 คน ทดลองใช้เครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ในคู่มือการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเอง ด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา และสอบถามความพึงพอใจของครูกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการนำชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่นำแบบประเมินไปทดลองใช้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้วยการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 และคู่มือการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้วยการสอนของครูระดับประถมศึกษาให้ครูกลุ่มเป้าหมายเพื่อทดลองใช้ชุดเครื่องมือ
2. ครูผู้สอนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ ครูผู้สอนประเมินตนเองด้านการจัดการเรียนการสอน โดยชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 3
3. ครูผู้สอนสรุปผลการประเมินตนเองด้านการสอนชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา รวบรวมข้อมูลและผลการประเมินที่ได้ไปปรับเปลี่ยนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองพร้อมกับตอบแบบสอบถามความพึงพอใจการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา
4. ผู้วิจัยปรับปรุงพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 และคู่มือการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบความเรียงโดยใช้สถิติการวิจัยดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของชุดเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอผลการประเมินของของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่า IOC
2. วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความเที่ยงโดยคำนวณค่าวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ประเมินตนเองและผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
4. วิเคราะห์ข้อมูลผลการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาและแบบประเมินความพึงพอใจโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปางเขต 3 ตามแนวคิดการประเมินตนเองของ Peter Airasian และ Arlen Gulickson และการประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอนเพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพตามกลยุทธ์ในการประเมินตนเอง 6 ประการ ได้แก่ 1) เครื่องมือการสะท้อนตนเองของครู 2) เครื่องมือสะท้อนผลป้อนกลับจากนักเรียน 3) ข้อมูลสมรรถนะของนักเรียน 4) การสังเกตจากบุคคลภายนอกหรือเพื่อนครู 5) การเขียนบันทึก 6) การสนทนากับเพื่อนร่วมวิชาชีพการแบ่งปันประสบการณ์และการแก้ปัญหาาร่วมกัน และองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน 3 องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ และองค์ประกอบที่ 3 ผลการจัดการเรียนรู้ ได้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบนิเทศการจัดการเรียนการสอน 3) แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครู 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู และคู่มือการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ลำดับขั้นตอนในการจัดทำและแสดงในตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 การจัดประเภทการประเมินตนเองของครูสายผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปางเขต 3 ตามแนวคิด และรูปแบบการประเมินตนเองของ

Peter W. Airasian และ Arlen R. Gullickson

กลยุทธ์การประเมินตนเอง	ด้านที่มุ่งประเมิน				ผู้ประเมิน	เครื่องมือ
	ความเชื่อ	ความรู้	การสอน	ผลการสอน		
1. เครื่องมือสะท้อนตนเองของครู	✓	✓	✓	✓	ครูผู้สอน	แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครูผู้สอน
2. เครื่องมือสะท้อนผลป้อนกลับจากนักเรียน	✓	✓	✓	✓	นักเรียน	แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
3. ข้อมูลสมรรถนะของนักเรียน		✓	✓	✓	ครูผู้สอน	แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครูผู้สอน
4. การสังเกตจากบุคคลภายนอก			✓	✓	ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง	-แบบนิเทศการสอน -แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของผู้ปกครอง
5. การเขียนบันทึก		✓	✓	✓	ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน	-แบบนิเทศการสอน แบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้
6. การสนทนากับเพื่อนและการแก้ปัญหา			✓	✓	ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน	-แบบนิเทศการสอน

ตารางที่ 2 วิเคราะห์และจัดทำชุดเครื่องมือประเมินตนเองของครูสายผู้สอนระดับประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปางเขต 3 ตามรูปแบบการประเมินตนเอง

ตามแนวคิดของ Peter W. Airasian และ Arlen R. Gullickson

กลยุทธ์การประเมินตนเอง	เครื่องมือ	จุดประสงค์	ผู้ประเมิน
1. เครื่องมือสะท้อนตนเองของครู	แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครูผู้สอน	เพื่อให้ครูผู้สอนทำการประเมินตนเองทางด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการสอนของครูผู้สอน	ครูผู้สอน
2. เครื่องมือสะท้อนผลป้อนกลับจากนักเรียน	แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	เพื่อจะได้สะท้อนผลป้อนกลับจากนักเรียนในหลายๆ ด้านของกิจกรรมการเรียนการสอน	นักเรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กลยุทธ์การประเมินตนเอง	เครื่องมือ	จุดประสงค์	ผู้ประเมิน
3. ข้อมูลสมรรถนะของนักเรียน	แบบประเมินตนเองด้าน การสอนของครูผู้สอน	เพื่อช่วยครูได้ประเมินประสิทธิภาพการ สอนของตนเองโดยประเมินจากผลการ สอบ ผลงาน ชิ้นงานต่างๆ ของนักเรียน	ครูผู้สอน
4. การสังเกตจากบุคคลภายนอก	-แบบนิเทศการสอน -แบบสอบถามความพึง พอใจในการจัดการเรียน การสอนของผู้ปกครอง	เพื่อประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ครูผู้สอนจัดทำขึ้นว่ามีความถูกต้อง เหมาะสมเพียงใด การบันทึกหลัง แผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูได้ มองเห็นปัญหา	ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง
5. การเขียนบันทึก	-แบบนิเทศการสอน แบบ ประเมินผลการจัดการ เรียนรู้	เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กล ยุทธ์ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน
6. การสนทนากับเพื่อนและการ แก้ปัญหา	-แบบนิเทศการสอน	เพื่อให้บุคคลภายนอกมาสังเกต ประเมิน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งมี หลักฐานยืนยัน	ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหลักของการประเมินของครูสายผู้สอน

ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำปางเขต 3 และเครื่องมือการ
ประเมิน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา, 2553)

สิ่งที่ต้องการประเมิน	ผู้ประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการวางแผนและ เตรียมการสอนของครู การ วิเคราะห์ และออกแบบหน่วยการ เรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการและ เครื่องมือวัดผลประเมินผลการ เรียนรู้ และจัดเตรียมสื่อและแหล่ง เรียนรู้	ผู้บริหาร หัวหน้าสายงาน เพื่อนร่วมงานครูผู้สอน	1. แผนการจัดการเรียนรู้ 2. ตารางวิเคราะห์หลักสูตร 3. โครงสร้างหลักสูตร 4. หลักสูตรสถานศึกษา 5. การวัดผลประเมินผลของ สถานศึกษา 6. โครงสร้างรายวิชา	-แบบประเมินแผนการ จัดการเรียนรู้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สิ่งที่ต้องการประเมิน	ผู้ประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ
2. การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผล การเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลสูงสุดระดับผล การเรียนของผู้เรียน	ผู้บริหาร หัวหน้าสายงาน ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง	1. แผนการจัดการเรียนรู้ 2. แบบบันทึกการใช้สื่อ อุปกรณ์ 3. สมุดบันทึกผลการเรียนรู้ 4. แบบบันทึกประเมินผล รายวิชาตามหลักสูตร	-การนิเทศการสอน
3. ผลการจัดการเรียนรู้หมายถึง การวัดและการประเมินผลการ จัดการเรียนรู้การพัฒนาผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุดผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนและความสามารถในการ วิเคราะห์สังเคราะห์และวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนและพัฒนางาน อย่างเป็นระบบ	ผู้บริหาร หัวหน้าสายงาน ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง	1. ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ 2. แบบบันทึกประเมินผล รายวิชาตามหลักสูตร 3. ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ 4. แบบรายงานผลการเรียน พัฒนาผู้เรียนรายบุคคล	-แบบประเมินตนเองด้าน การสอนของครูผู้สอน -แบบสอบถามความ คิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน -แบบสอบถามความพึง พอใจในการจัดการเรียน

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเองของครูสายผู้สอนระดับ ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 องค์ประกอบ หลักของการประเมินครูสายผู้สอนระดับประถมศึกษาและผู้ประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมิน	กลยุทธ์การประเมินตนเอง Peter W. Airasian & Arien R. Gullickson	องค์ประกอบหลัก ของการประเมิน	ผู้ประเมิน
1. แบบประเมินแผนการ จัดการเรียนรู้	- เครื่องมือสะท้อนตัวตนของครูการ สังเกตจากบุคคลภายนอก	- การออกแบบการ จัดการเรียนรู้	ผู้บริหาร กลุ่ม สาระ
2. แบบนิเทศการสอน	- การใช้สื่อบันทึกและการวิเคราะห์ - การสังเกตจากบุคคลภายนอก - การสนทนากับเพื่อนและการ แก้ปัญหา	- การจัดการเรียนรู้	ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม สาระเพื่อนครู

ตารางที่ 4 (ต่อ)

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	กลยุทธ์การประเมินตนเอง Peter W. Airasian & Arien R. Gullickson	องค์ประกอบหลักของการประเมิน	ผู้ประเมิน
3. แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครู	- เครื่องมือสะท้อนตนเองของครู	- ผลการจัดการเรียนรู้	ครูผู้สอน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู	- เครื่องมือสะท้อนผลป้อนกลับนักเรียน	- ผลการจัดการเรียนรู้	นักเรียน

การหาคุณภาพของชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 3 โดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) มากกว่า 0.09 ทุกฉบับ และค่าความเที่ยงโดยนำชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนไปใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเที่ยงมากกว่า 0.80 ทุกฉบับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ฉบับที่	เครื่องมือ	ค่า IOC	ค่าความเที่ยง
1	แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	0.94	0.82
2	แบบนิเทศการจัดการเรียนการสอน	0.95	0.80
3	แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครู	0.94	0.81
4	แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6	0.90	0.85
5	แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4	0.98	0.80
6	แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.2	0.98	0.82
7	แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู	0.97	0.83

จากการสอบถามความพึงพอใจของครูกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการนำชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาไปทดลองใช้จำนวน 40 คน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจการใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา ได้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$)

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ตามแนวคิดการประเมินตนเองของ Peter Airasian และ Arlen Gulickson และการประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอนเพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ในชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขตทั้ง 3 ชุดเครื่องมือประกอบด้วย 1) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบนิเทศการจัดการเรียนการสอน 3) แบบประเมินตนเองด้านการสอนของครู 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู 5) แบบทดสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู นำชุดเครื่องมือไปหาคุณภาพโดยการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) มากกว่า 0.90 ทุกฉบับ ความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงมากกว่า 0.80 ทุกฉบับ ซึ่งแสดงว่าชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 นี้ มีประสิทธิภาพสามารถที่จะนำไปใช้ได้จริง และข้อมูลสารสนเทศ ที่ได้มีความน่าเชื่อถือเนื่องจากให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการสอนของครูเป็นผู้ประเมินร่วมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทอง บุญทวี (2546) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสียและ Fletcher & Baldry (2000) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความแตกต่างภายในและการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในบริบทของการประเมินโดยใช้แหล่งข้อมูลหลายแหล่ง แหล่งผู้ประเมินประกอบด้วย การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนครู นักเรียน ผู้บริหารและผู้ปกครอง ครูผู้สอนสามารถนำชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนไปประเมินตนเอง เพื่อที่จะได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนของครูต่อไป

2. การทดลองใช้ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 พบว่า ครูสายผู้สอนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย นำชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาพร้อมคู่มือการใช้ไปใช้ ผลการทดลองใช้ครูทุกคนสามารถประเมินตนเองได้และนำผลการประเมินตนเองมาวิเคราะห์เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิวรรณ สงสุข (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และชัยลิจิต ศรีอัยเพชรเกษม (2547) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าการนำผลการประเมินตนเองไปพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองโดยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนของตนเองส่งผลให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณภาพ

3. ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ที่พัฒนาขึ้นนี้ ครูสายผู้สอนสามารถนำไปประเมินตนเองด้วยการสอนได้ เพราะมีคู่มือการใช้เครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสายผู้สอนสามารถประเมินตนเองได้ ผลการประเมินที่ได้มีความน่าเชื่อถือเนื่องจากให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการสอนของครูเป็นผู้ประเมินร่วมด้วย เช่นเดียวกับที่นักวัดและประเมินหลายท่านได้สรุปไว้ว่าการประเมินตนเองช่วยพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่มีคุณภาพ (Arthur.1995; Sherman, Dobbins, Tibbetts, Crocker, & Dlott. 2002; Kyriakides & Campbell. 2004; McNamara & O'Hara, 2005) ดังที่กล่าวได้ว่า การประเมินตนเองมีผลโดยตรงต่อคุณภาพการทำกิจกรรมของบุคคล ลดความผิดพลาดและปัญหาในการทำงาน ช่วยให้งานมีคุณภาพ จึงเป็นกลไกสำคัญที่หลายองค์กรนำไปใช้สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา กิตติ (2547) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ครูสายผู้สอนได้รู้จักตนเองด้านการสอนและสามารถนำสารสนเทศจากการประเมินตนเองนี้ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนของครูต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ชุดเครื่องมือประเมินตนเองด้านการสอนของครูระดับประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ที่พัฒนาขึ้นมาครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ประเมินตนเองด้านการ

สอนเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลต้องเป็นผู้รู้ในเรื่องการสอนหรือมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อที่จะสามารถให้ความรู้แก่ครูที่ถูกประเมินได้เพื่อที่ครูจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3. การประเมินตนเองด้านการสอนของครูควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูส่งผลให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา คิตติ. (2547). การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). **มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพ**

ภายนอก:ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: วิ ที ซี คอมมิวเคชั่น.

จิตติมา จันทเวช. (2542). การศึกษาความสอดคล้องของผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครู

โรงเรียนมัธยมศึกษาจากการประเมินตนเองและผู้อื่น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยลิจิต สร้อยเพชรเกษม. (2547). การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูใน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิป

บัณฑิต(การวิจัยและประเมินผลการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

บุญทอง บุญทวี. (2546). การพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่

เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัชนิวรรณ สงชู. (2544). การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน

ระดับคุณภาพสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริเดช สุชีวะ, (2545). **ชุดเครื่องมือการประเมินตนเองของครูมืออาชีพ**. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์

เน็ทบุ๊กส์.

Arthur. (1995). Student self-evaluation: How useful? How valid?. **Journal of Nurse Studies**. 32, 271-276.

Fletcher & Baldry. (2000). **Multi-Source Feedback Systems: A Research Perspective.**

In International Review of Industrial and Organizational Psychology Vol 14. Eds C. L.

Cooper & I. T. Robertson. Wiley: New York/London.

Kyriakides and Campbell. (2004). School self-evaluation and school improvement: A critique of values and procedure. **Studies in Educational Evaluation**, 30, 23-36.

Schrock, K. (2006). **Analytic vs holistic rubrics**. Retrieved from <http://www.teachervision.fen.com/teaching-methods-and-management/rubrics/4524.html>.

Peter W. Airasian & Arlen R. Gulickson. (2000). Teacher Self-Evaluation Tool. Corwin Press, Inc
